

23 Μαρτίου 1945

Το πέρασμα του Ρήνου

Στις 7 Μαρτίου 1945, οι Αμερικανοί κατέλαβαν ανέπαφη τη γέφυρα του Ρεμάγκεν, στον Ρήνο, και πέρασαν στην απέναντι όχθη. Το προγεφύρωμα χρειαζόταν ενίσχυση και από άλλα σημεία. Ο στρατάρχης Μοντγκόμερι προετοίμαζε τη διάβαση του ποταμού από τα μέσα Φεβρουαρίου, ώστε να μεταφέρει τον πόλεμο σε γερμανικό έδαφος. Τα χιόνια που έλιωναν, έκαναν να φουσκώσει ο Ρήνος και να έχει πλάτος 500 μέτρα.

Ο Μοντγκόμερι ήταν πολύ μεθοδικός στη δουλειά του. Ένα εκατομμύριο άντρες (29 μεραρχίες), 200 κανόνια κι άπειρα πυρομαχικά μαζεύτηκαν στο κατάλληλο σημείο. Κι ακόμα, εκατοντάδες φορτηγίδες, αμφίβια άρματα και τανκς. Ήταν ένας προκλητικός στόχος όλη αυτή η συγκέντρωση ανθρώπων και υλικού αλλά ο αντίπαλος είχε μείνει από πυρομαχικά και δεν μπορούσε να το εκμεταλλευτεί. Ένα προπέτασμα καπνού, σε μήκος 50 χλμ., κάλυπτε τις προετοιμασίες, ενώ ο Μοντγκόμερι είχε κάνει πολλές πρόβες σε άλλο ποτάμι.

Το σχέδιο ήταν τέλειο. Θα προηγείτο μπαράζ πυροβολικού και θα ακολουθούσαν, κατά κύματα, οι επιθέσεις σε τρία σημεία. Η επιχείρηση είχε προσδιοριστεί για τις 23 Μαρτίου 1945, ώρα 9 το βράδυ. Δυο υψηλοί ξένοι έφτασαν για να παρακολουθήσουν το μεγαλειώδες εγχείρημα: Ο πρωθυπουργός της Βρετανίας Τσόρτσιλ που εγκαταστάθηκε στο τροχόσπιτο του Μοντγκόμερι κι ο στρατάρχης του αμερικανικού στρατού Αϊζενχάουερ που, για καλύτερη θέα, ανέβηκε στο κωδωνοστάσιο μιας εκκλησίας.

Την ορισμένη μέρα και ώρα, ο Μοντγκόμερι ήταν έτοιμος να δώσει το σύνθημα, όταν χτύπησε το τηλέφωνο εκστρατείας: «Ο Πάτον πέρασε τον Ρήνο, τα ξημερώματα. Η τρίτη στρατιά είναι στην άλλη όχθη».

Γελοιοποίηση. Δίχως προετοιμασία πυροβολικού, χωρίς αεροπορική κάλυψη, με μόνο σύμμαχο τον αιφνιδιασμό, ο Πάτον φόρτωσε δυο τάγματα στρατού σε αποβατικές ακάτους και, μέσα στη νύχτα, τα πέρασε απέναντι. Οι Γερμανοί δεν πρόλαβαν ν' αντιδράσουν. Οι Αμερικανοί είχαν 19 νεκρούς και τραυματίες. Σταθεροποιώντας το προγεφύρωμά του, ο Πάτον πέρασε και την υπόλοιπη στρατιά.

Όμως, «το πρόγραμμα ήταν πρόγραμμα». Ο Μοντγκόμερι έδωσε το σύνθημα, βρόντησε το πυροβολικό, βοήθησαν τα αεροπλάνα, πέρασε ο στρατός, το δεύτερο προγεφύρωμα σταθεροποιήθηκε. Άλλοι εκατό νεκροί και τραυματίες.

1765: Η αγγλική βουλή επιβάλλει φόρο στις εφημερίδες που αγοράζουν οι άποικοι στην Βόρεια Αμερική και στα δικαστικά τους έγγραφα. Είναι η πρώτη αφορμή για το μετέπειτα σχίσμα ανάμεσα στους αποίκους και στη μητρόπολη.

1801: Ο από το 1796 τσάρος Παύλος Α' πέφτει θύμα δολοφονικής συνωμοσίας. Είχε γεννηθεί το 1754. Τον διαδέχεται ο Αλέξανδρος Α'.

1821: Οι Έλληνες επαναστάτες κυριεύουν την Καλαμάτα. Το μεσημέρι, οι καμπάνες χτυπούν χαρμόсуνα και 24 ιερείς ευλογούν τις σημαίες κι ορκίζουν τους αγωνιστές. Την ίδια μέρα, πέφτει και η Βοστίτσα (το σημερινό Αίγιο).

1821: Ο πατριάρχης Γρηγόριος Ε' αφορίζει τον Αλέξανδρο Υψηλάντη και τους επαναστάτες στη Μολδοβλαχία, ενώ την ίδια μέρα η Μεσσηνιακή Σύγκλητος εκδίδει την «Προειδοποίησιν προς τας ευρωπαϊκάς αυλάς», με την οποία γνωστοποιεί την ελληνική επανάσταση.

1918: Το τεράστιο κανόνι «Βέρθα», τελευταίο επίτευγμα της Κρουπ, αρχίζει τον βομβαρδισμό του Παρισιού από απόσταση 75 μιλίων.

1919: Ο Μπενίτο Μουσολίνι ιδρύει στην Ιταλία το φασιστικό κόμμα.

1924: Η ελληνική Εκκλησία εφαρμόζει το νέο ημερολόγιο.

1933: Η γερμανική βουλή εγκρίνει να δοθούν στον Χίτλερ δικτατορικές εξουσίες.

1971: Στρατιωτικό πραξικόπημα στην Αργεντινή ανατρέπει τον πρόεδρο Ρομπέρτο Λέβινγκστον.

1982: Στρατιωτικό πραξικόπημα στη Γουατεμάλα, εγκαθιστά τη χούντα του στρατηγού Εφρέμ Ρίος Μοντ.

1983: Ο πρόεδρος των ΗΠΑ, Ρόναλντ Ρέιγκαν ανακοινώνει σχέδια για ένα νέο αμυντικό σύστημα που θα έχει την βάση του στο διάστημα. Έγινε γνωστό ως «Ο πόλεμος των άστρων».

1996: Ο Λι Τενγκ Χούι ορκίζεται πρώτος δημοκρατικά εκλεγμένος πρόεδρος της Ταϊβάν.

2015: Ο πρωθυπουργός Αλέξης Τσίπρας επισκέπτεται επίσημα το Βερολίνο και γίνεται με τιμές δεκτός από την καγκελάρια Άγκελα Μέρκελ, στην οποία, μεταξύ άλλων, θέτει θέμα των γερμανικών επανορθώσεων και δικαστικής συνδρομής για το σκάνδαλο SIEMENS. Το δείπνο που ακολούθησε, διάρκεσε έξι ώρες.

2020: Σε ολόκληρη την χώρα επιβάλλεται απαγόρευση κυκλοφορίας με στόχο την ανάσχεση της εξάπλωσης του κορονοϊού.

Η 23^η Μαρτίου στον πολιτισμό

23 Μαρτίου 1842

Ο Σταντάλ

Η μητέρα του πέθανε όταν αυτός ήταν επτά χρόνων. Ο πατέρας του, μεγαλοδικηγόρος στο Ανώτατο Δικαστήριο της Γκρενόμπλ, δεν είχε χρόνο να ασχοληθεί μαζί του. Γεννημένος στις 23 Ιανουαρίου 1783, ο Μαρί Ανρί Μπέιλ δεν έβλεπε την ώρα να δραπετεύσει από την κλειστή κοινωνία της επαρχίας. Το 1799, στα 16 του, έφυγε στο Παρίσι, δήθεν για να ετοιμαστεί για την εισαγωγή του στο Πολυτεχνείο. Στην πραγματικότητα, ασχολήθηκε με τη λογοτεχνία και τα μαθηματικά. Ήθελε να γίνει ένας νέος Μολιέρος. Βρέθηκε λοχαγός στην Ιταλία που μόλις είχε κυριεύσει ο Ναπολέων. Τον είχε στείλει εκεί ο συγγενής του, στρατιωτικός διοικητής, Πιέρ Νταρού. Ανακάλυψε το Πεδεμόντιο, τη Λομβαρδία και το Μιλάνο, περιοχές που έσφυζαν από ζωή. Εντυπωσιάστηκε. Το 1802, στα 19 του, βρισκόταν πίσω στο Παρίσι, ερωτευμένος με μια ηθοποιό. Την ακολούθησε στη Μασσαλία. Στα 1806, πάλι εξαιτίας του Νταρού, βρέθηκε κομισάριος στη Γερμανία. Ακολούθησε τον Ναπολέοντα στην εκστρατεία του εναντίον της Ρωσίας και ήταν ένας από τους επιζήσαντες της μεγάλης στρατιάς. Απαλλάχτηκε από τον συγγενή του στα 1814, με την πτώση του Ναπολέοντα, κι εγκαταστάθηκε στην Ιταλία όπου συναναστράφηκε φιλελεύθερους και καρμπονάρους. Άρχισε να γράφει. Την ίδια χρονιά δημοσιεύτηκε το έργο του «Οι ζωές των Χάιντ, Μότσαρτ και Μεταστάζιο». Τρία χρόνια αργότερα (1817), δημοσίευσε την «Ιστορία της ιταλικής ζωγραφικής». Τον υποψιάστηκαν για λογοκλοπή, του αναγνώρισαν λαμπρότητα στη γραφή. Γύρισε στη Γαλλία και για μια δεκαετία (1821 – 1830) κέρδισε τη συμμετοχή του στα σαλόνια ως δεινός συζητητής, έχοντας δημοσιεύσει (1825) το «Ρακίνας και Σαίξπηρ», στην πραγματικότητα ρομαντικό μανιφέστο. Η μεγάλη επιτυχία ήρθε στα

1830, όταν δημοσιεύτηκε το μυθιστόρημά του «Το κόκκινο και το μαύρο» (κόκκινο η στρατιωτική στολή, μαύρο το ράσο του ιερέα). Το υπέγραψε με το ψευδώνυμο Σταντάλ κι έτσι έμεινε στον χώρο της λογοτεχνίας. Μεσολάβησαν μερικά ακόμα ιστορικοπολιτικά και ταξιδιωτικά βιβλία και, στα 1839, δημοσίευσε το δεύτερο αριστούργημά του, «Το μοναστήρι της Πάρμας», κι αυτό ως Σταντάλ. Πέθανε στις 23 Μαρτίου 1842. Στα 1889, δημοσιεύτηκαν απομνημονεύματά του.

1712: Ο Τζόζεφ Χάιντ διευθύνει στο Λονδίνο την συμφωνία του αριθμός 94 σε σολ μείζονα, γνωστής ως «Εκπληξη».

1908: Γεννιέται η Αμερικανίδα ηθοποιός, Τζόαν Κρόφορντ. Στα 45 χρόνια της στο Χόλιγουντ, έπαιξε σε 80 ταινίες και παντρεύτηκε τέσσερις φορές.

1910: Γεννιέται ο Ιάπωνας σκηνοθέτης Ακίρο Κουροσάβα. Η ταινία του «Οι Επτά Σαμουράι» ενέπνευσε τους παραγωγούς του Χόλιγουντ να παράγουν την ταινία «Και οι επτά ήταν υπέροχοι», ενώ το «Για μια χούφτα δολάρια» βασίστηκε στο «Γιοζιμπο» του.

1912: Γεννιέται ο Βέρνερ φον Μπράουν, Γερμανός πρωτοπόρος στην κατασκευή των πυραύλων (V-1 και V-2), ο οποίος, μετά την πτώση του ναζισμού, πέρασε στις Ηνωμένες Πολιτείες (1945) και εργάστηκε για λογαριασμό της NASA.

1925: Το Τενεσί απαγορεύει να διδάσκεται η θεωρία της εξέλιξης στα σχολεία. Ο καθηγητής Τζον Σκόουπς αγνόησε την απαγόρευση και σύρθηκε στα δικαστήρια σε μια διαδικασία που έμεινε γνωστή ως η «Δίκη Μαϊμού».

1983: Πεθαίνει ο Δρ Μπάρνεϊ Κλαρκ, ο πρώτος άνθρωπος που έκανε εγχείριση τεχνητής καρδιάς. Έζησε 112 ημέρες μετά την επέμβαση.

1996: Στη Χάιφα του Ισραήλ, ο Νίκος Κακλαμανάκης αναδεικνύεται παγκόσμιος πρωταθλητής στην ιστιοσανίδα.

2001: Μετά από 15ετή θητεία στο διάστημα, καταστρέφεται με τηλεχειρισμό ο ρωσικός διαστημικός σταθμός MIR. Κομμάτια του πέφτουν στον Ειρηνικό, κοντά στα νησιά Φίτζι.

2011: Στα 79 της χρόνια, πεθαίνει η ηθοποιός με τα διάσημα βιολετί μάτια, ντέιμ Ελιζαμπεθ Τέιλορ, ιερό τέρας του κινηματογράφου (Όσκαρ για τις ταινίες «Ζήσαμε στην αμαρτία», 1961, και «Ποιος φοβάται τη Βιρτζίνια Γουλφ;», 1967). Είχε παντρευτεί οκτώ φορές, τις δύο με τον επίσης διάσημο ηθοποιό, Ρίτσαρντ Μπάρτον, με τον οποίο άφησε εποχή ο θυελλώδης έρωτάς της.